

Az ivartalanításról

10 tévhit az ivartalanításról:

1. A szukát egyszer meg kell elletni. Ezt semmiféle tapasztalat nem támasztja alá. Mi több, a már vemhes állatot is lehet ivartalanítani.
2. Az első tüzelést meg kell várni. A statisztikák azt mutatják, hogy az ivaréérés előtt ivartalanított kutyák élettartama 1-3 évvel megnő.
3. Drága a műtét. Egyszeri kiadás, míg csupán egyetlen alom felnevelése sokkal nagyobb költség.
4. Elhízik a kutya a műtét után. Ha ez elő is fordul, nem a műtét következménye: a gazdik ilyenkor többet nassoltatják kedvencüket.
5. Az ivartalanítástól megváltozik az állat természete. Ha igen, akkor inkább pozitív változásokra számíthatunk. Nem csavarog, s csökken az agressziószintje is.
6. Az ivartalanítás = csonkítás. Butaság. Hüllllllyeség!!!!
7. Nem ivartalanítunk, inkább vigyázunk majd rá! Na, igen, amíg meg nem érkezik a szukánk terhesen... A párzási időszakban olyan erős a kutyákban a szaporodási ösztön, hogy bármire képesek!
8. A kölyköknek jó helyük lesz. Mennyinek? Mondjuk kettőnek? De mi lesz a többi 5-6 kiskutyával, aki egy ellés alkalmával születhet? Ha minden kiskutyának volna biztos helye, akkor hogyan lehetséges, hogy a menhelyek, gyepmesteri telepek mégis tele vannak, és naponta altatják el a feleslegessé vált állatokat?
9. "Tőle szeretnénk kölyköt." Ja. Csak a jányunk meg a környék legcsúnyább kutyájába lesz szerelmes...
10. "Legalább egyszer érezze át az anyaságot." Az állat ivartalanítva sem érzi magát csökkent értékűnek, nem fosztjuk meg semmiféle örömtől, ugyanis sem a párosodáshoz, sem az anyasághoz nem fűződnek érzelmei.

Itt egy példa miért kell ivartalanítani : (forrás az Alapítvány Facebookoldala)

ÚJABB TÖKÉLETES ÉRV AZ IVARTALANÍTÁSRA.

Túl vagyunk a műtéten, ami közben kiderült, hogy a kisasszony nem vemhes volt, hanem masszív méhgyulladásra volt. Egyenlőre jól volt, valószínűleg a következő pár napban omlott volna össze. ha mi akkor nem találjuk meg az utcán, és nem ivartalanítjuk azonnal, nagy eséllyel pusztult volna el a hidegben, a putriban, egyedül, vagy még pár kóbor társával, csak azért mert a felelős gazda

1) hagyja kóborolni

2) nem ivartalanít

a chip téma meg már annyira röhejesen hangzik minden alkalommal.

korai vemhesen talált bicolor beagle jell. szuka. chipje nincs. gazdája ivartalanítás után jöhet érte....

Forrás: <http://kutya.mancsok.hu/ivartalanitas.htm>

A kutya szaporodása

A szukák évente többször, ciklikusan ivarzanak, vagyis tüzelnek. Ilyenkor készek a pázásra. Egy-egy tüzelés mintegy 3 hétig tart és általában 6-8 havonta ismétlődik.

Az ivarzás kutyában viszonylag jelentős vérzéssel és a péraajkak duzzanatával jár, valamint viselkedésbeli változások is jelzik. Ilyenkor a szuka élénkebb, nyugtalanabb, igyekszik megszökni. A kanok messziről kiszimatolják őket és mindent elkövetnek, hogy hozzájuk férjenek.

A sikeres fedezés gyakran nem kívánt kutyaalmot eredményez. A kölykök, bármely csodálatosak is, senkinek sem kellene. Ha sikerül is az elsőket az ismerőseinkre rátukmálni, a következő alommal ez már biztosan nem megy. Ráadásul az így "elpasszolt" kölykök sorsa fölöttébb bizonytalan.

A szukák ivartalanítása

A szukák ivartalanítása során műtétileg eltávolítjuk a petefészkeket és a méhet. Az ilyen kutya többé nem ivarzik és nem tenyészthető. Ezt a beavatkozást **minden nem kimondottan tenyésztés céljából tartott szuka kutya esetében javasolt elvégeztetni**. Magának a műtétnek csekély a kockázata és számos előnnyel jár:

- megelőzhető vele a nem kívánt szaporulat,
- elmarad az ivarzás, ami kellemetlen tünetekkel, bonyodalmakkal jár,
- nem vonzza a házhoz a szuka a környék kanjait,
- az ivartalanított szuka kevesebbet érintkezik idegen állatokkal, ezért csökken a balesetek és a fertőzések veszélye,
- nem alakulhat ki a méh gennykórja (pyometra) és daganata, valamint
- időben végezve megelőzhető a szukákban gyakori tejmirigy daganat.

A szukák 6 hetes kortól gyakorlatilag bármely életkorban ivartalaníthatóak. Minél fiatalabb korban történik a műtét, annál kevésbé viseli meg az állatot és annál több lehetséges problémát előzhetünk meg vele. **A legoptimálisabb az első tüzelés előtt** ivartalanítani őket, ami fajtánként változó időpontban, általában 6 és 12 hónapos kor között következik be. Mi leginkább **16 hetes életkorban** ajánljuk a műtétet elvégeztetni. Olvassa el **a műtét optimális időpontjával** kapcsolatos írásunkat!

Tévhit, hogy a szukanak legalább egyszer ellenie kell! Az sem igaz, hogy a fiatal korban végzett ivartalanítás után gyakrabban lép fel inkontinencia, mint később. Ezzel szemben a fiatalabb kutyák műtétének kisebb a kockázata, problémamentes és gyorsabb a gyógyulás és több betegség előzhető meg vele, mint idősebb

korban. Bizonyított tény, hogy a nem ivartalanított nőstényekhez képest

- 0,5%-ra csökken a **tejmirigy-daganatok** valószínűsége, ha az első tüzelés előtt ivartalanítják a szukát,
- 8,0%-ra csökken az esély, ha a műtét az első két tüzelés között történt és
- 26,0%-ra csökken, ha a második és a harmadik tüzelés között végzik el a beavatkozást.

Mivel a tejmirigy-daganatok nagyon gyakoriak az idősebb szukákban, ezért ez önmagában is elég ok az időben, vagyis az első tüzelés előtt elvégzett ivartalanításra. Az időben végzett beavatkozással összességében 2-4 évvel hosszabbítható meg a kutya élettartama!

A műtétet időpontjának megválasztásához figyelembe kell azt is venni, hogy az **ivarzás alatt** a szokásosnál nagyobb sebet kell készíteni, mert a méh duzzadt. A kutya ilyenkor vérzékenyebb és gyengébb az immunrendszere. Mindez csekély mértékben növeli a kockázatot, ezért ha lehet, érdemes a műtétet két tüzelés között elvégezni.

A kanok ivartalanítása

Kanok ivartalanítása céljából műtétilag eltávolítjuk a heréket. Az ilyen kutya többé nem tenyészhető. A műtét csekély kockázattal és sok előnnyel jár. Segít megelőzni a kanokra jellemző kellemetlen magatartási formákat. Az ivartalanított kan kevésbé agresszív, sokkal kezelhetőbb, mint a nem ivartalanított társai. Nem kóborol el a tüzelő szukák után és nem "gyakorol" a családtagok vagy a vendégek lábán. Fontos az is, hogy ha valaki nem műteti meg a kutyáját, mert szereti, de csavarogni engedi, akkor begyűjthetik és, elpusztíthatják vagy "csak" nem lesz rálátása az utódainak sorsára, így azok közül sok szenvedhet és elpusztulhat. **A kan kutyák gyakorlatilag bármely életkorban ivartalaníthatóak.** Ha túl későn kerül a műtétre sor, akkor maradandó rossz szokások alakulhatnak ki, ezért ezt a műtétet leginkább **16 hetes életkorban** javasoljuk elvégeztetni.

A műtétről általában

Az ivartalanítás **rutin műtéti beavatkozás**, aminek természetesen van kockázata. Ha szakszerűen végzik, a kockázat csekély, össze sem hasonlítható a beavatkozás elmaradásából származó veszélyekkel. A szukák ivarása elvileg gyógyszerekkel, vagyis hormonálisan is elnyomható ideiglenesen, de a gyakori mellékhatások miatt ez nem javasolt. Rövid ideig alkalmazva is veszélyesebb, mint a műtét. Ha az ivartalanítást időben, fiatal és egészséges állaton végzik el, akkor a kutya szinte észre sem veszi. Hogy ez biztosan így legyen, néhány tanácsot érdemes megfogadni:

- 1.Végeztesse el időben, mindkét nem esetében legkésőbb **3-6 hónapos életkorban** a műtétet. Minél fiatalabb az állat, annál kevésbé viseli meg és annál több probléma előzhető meg a műtéttel. Olvassa el **a műtét optimális időpontjával** kapcsolatos írásunkat.
- 2.Ha a szuka **tüzel**, akkor várja meg, amíg abbahagyja. A két ciklus között tanácsos elvégeztetni a műtétet, mert az ivarzás komplikációt okozhat.
- 3.A műtét előtt az alapos állatorvosi **vizsgálat** mellett javasolt vérvizsgálatot is végeztetni, különösen, ha a kutya nem teljesen egészséges vagy 7 évesnél idősebb.
- 4.Az egészséges kutyákat a műtét előtt fél napig **koplaltatni** kell. A leghelyesebb, ha a műtétet megelőző este legkésőbb 8 óráig eszik, majd a műtét reggelén csak vizet kap. A beteg állatok esetében kérje ki előre az állatorvos tanácsát.
- 6.A műtétre **jelentkezzen be** előre.
- 7.Az ivartalanítás időpontja kiváló alkalom a **mikrochip** beültetésére is. Ez altatás nélkül is elvégezhető, de akkor fájdalmat okoz.
- 8.Ha van a kutyának **köldöksérve** vagy **farkaskörme**, akkor ezek is megoldhatóak az ivartalanítással együtt.

A műtétet követően az altatás utóhatásai általában 24 óra alatt elmúlnak és tiszta, biztonságos környezet, megfelelő táplálás esetén a lábadozás szinte mindig eseménytelenül zajlik. A kutyák gyakran nyalják a sebüket, ezért az operációt követően néhány napig tartsa fenn a műtéti védőgallért, majd ha a kutya megbízható felügyelet alatt áll vegye le, de tegye vissza, ha magára marad. Ha nem észlel semmilyen problémát, akkor a 3. napon várjuk a kutyát felülvizsgálatra. Ez ingyenes. Ha messze lakik és nem tud ismételtelen eljönni, akkor komplikációmentes gyógyulás esetén az is megteszi, ha időnként a megsemmisíti a sebet. Általában felszívódó varróanyaggal belülről, intradermálisan zárjuk a sebet. Ha valamilyen ok miatt kívülről is látható varratokat alkalmaztunk, akkor eseménytelen sebgyógyulás esetén legkorábban a műtétet

követő 10. napon kerülhet sor a varratszedésre.

A szuka ivartalanításának menete

A műtét megismeréséhez némi **anatómiai ismeretre** is szükség van. A petefészkek és méh a hasüregben található szervek. Függesztő szalagok segítségével kapcsolódnak a gerincoszlop közelében a hasfalhoz. A kutyának, szemben az emberrel, két szarvú a méhe, vagyis a méhtest viszonylag rövid, legfeljebb néhány cm, ami előre felé két hosszú méhszarvra válik szét, vagyis egy ipszilont alkot. A petefészkek a méhszarvak elülső végén helyezkednek el. A petefészkek és a méh vérerei a függesztő szalagokból származnak, elől a petefészkeknél és hátul a méhnyaknál lépnek be.

A szukák ivartalanítása során mi **petefészek (ovarectomia) vagy petefészek- és a méheltávolítást (ovariohysterectomia)** végzünk.

A műtétet **altatásban** végezzük. Ehhez előbb alaposan megvizsgálunk minden kutyát. Ha az állat 7 évesnél idősebb vagy valamely betegségben szenved, akkor kiegészítő laboratóriumi vérvizsgálatot javasolunk végeztetni. Ez, természetesen, az egészséges és a fiatal állatok esetében is elvégezhető. Ezután nyugtató és fájdalomcsillapító injekciókkal előkezeljük (premedikáljuk) a kutyát, majd elaltatjuk. Minden esetben az állat korának és egészségi állapotának megfelelő altatási módszert választunk, ennek megfelelően a műtét ára eltérő lehet. **Ha a nagyobb kockázat miatt (vagyis hosszú műtét, idős vagy beteg kutya esetén) drágább altatási módszerre van szükség, azt előre jelezzük.**

Amíg a kutya alszik, állandó ellenőrzés alatt áll. Ez legalább annyira fontos, mint a jól megválasztott altatószer.

A műtét előtt kiürítjük a kutya húgyhólyagját, majd leborotváljuk a hasfalat. A szőrt felporszívózzuk. A műtégi területen a bőrt fertőtlenítő szerekkel csírátlanítjuk. Ezután kerül a kutya a műtőbe, ahol steril műtői izoláló kendővel fedjük le. Az operációt bemosakodás után, steril műtőszekstyűben végezzük. A közben használt anyagok és eszközök is vagy sterilen érkeznek (pl. az egyszer használatos izoláló kendők) vagy pedig előre magunk csomagoljuk és sterilizáljuk (tűfogók, érfogók stb.).

A műtét első lépéseként rövid, általában egy 2-5 cm hosszú metszést ejtünk a hasfal megfelelő pontján, majd egy erre a célra szolgáló eszközzel kiemeljük az egyik méhszarvat. A kis metszés előnye, hogy kisebb az altatási komplikációk esélye és fájdalommentesebb a gyógyulás. Csak akkor vágunk ennél nagyobbat, ha a méh mérete azt szükségessé teszi, pl. tüzelés vagy méhgyulladás miatt.

A kiemelt méhszarv végén felkeressük a petefészket, aminek függesztő szalagját kipreparáljuk, lekötjük, majd átvágjuk. Ezután felkeressük a másik méhszarvat és azt is kiemeljük a hasüregből. A már leírtak szerint lekötjük és átvágjuk a függesztő szalagot. A két petefészek mellett a petefészek- és a méheltávolítások során a méhet is eltávolítjuk.

A hasfalat több rétegben zárjuk. Ehhez, akár csak a lekötésekhez, belül kizárólag felszívódó varróanyagot használunk. Előbb az izomréteget és a bőr alatti kötőszövetet varrjuk össze, majd a bőrbe helyezük be a varratokat. Erre általában az intradermális technikát használjuk, amikor felszívódó varróanyaggal belülről egyesítjük a sebszéleket. Ilyenkor a műtétet követően legkorábban 10 nappal kerülhet sor a varratszedésre. Ha felszívódó intradermális sebzárást végeztünk, akkor nincs szükség varratszedésre. E technika további előnye, hogy kevésbé zavarja a kutyát, mint a csomós varratok, így rövidebb ideig van szükség a védőgallérra. Mint minden operációnál, az ivartalanításkor is megfelelő fájdalomcsillapítót kap a kutya, ami elősegíti a fájdalommentes, gyors gyógyulását.

A műtét után a kutyát felébresztjük, többször ellenőrizzük, majd még aznap, az esti rendelési időben hazaadjuk. A kutyák ilyenkor még a nyugtatók hatása alatt állnak, de élénkek és általában még aznap este esznek. Minden kutya altatását fájdalomcsillapítással egészítjük ki a műtét alatt és után is.

Az ingyenes **ellenőrző vizsgálatra** a műtétet követő 3. napon kerüljön sor.

Összefoglalva a műtét

- altatásban történik, vagyis a kutya semmit sem érez belőle,
- kis (2-5 cm hosszú) seben át végezzük,
- nem jár számottevő vérzéssel,
- sterilen történik, ezért a műtét után nincsen szükség az állat antibiotikumos kezelésére, valamint

- az alkalmazott technikák és a fájdalomcsillapítás következtében az operált kutyák többsége már másnap tünetmentes és utána gyorsan lábadozik.

A módszer további előnye, hogy minden belső lekötéshez és varrathoz felszívódó varróanyagot használunk, így nem kell később kellemetlen komplikációktól tartani. A hasüregbe nem kerül semmi (tampon vagy más eszköz) a műtét során, ami esetleg bentmarad. A viszonylag kis seb is sok szempontból kedvező.